

Ikona Mukačevskej Presvätej Bohorodičky

3849

Mariánska úcta bola odnepamäti vlastná ťažko skúšanému národu pod Karpatmi v starobylej Mukačevskej eparchii. Dlhé stáročia bol najväčším odpustovým pútnickým miestom na Zakarpatí Máriapócs, kde sa uchovávala *čudotvorná* ikona Božej Matky. Hlavné odpustové slávnosti sa tam konali na mariánskej sviatky, zvlášť na sviatok Zosnutia Presvätej Bohorodičky.

Po prvej svetovej vojne sa Mariápócs ocitol na území Maďarska, čím veriaci zo Zakarpatska stratili svoje obľúbené pútnické miesto. Následne sa hlavným odpustom stal uspenský odpust v baziliánskom kláštore na Černečej hore v Mukačeve, ktorý však nemal *čudotvornú* ikonu. Vďaka úsiliu miestnych baziliánov daroval pápež Pius XI. v r. 1926 mukačevskému monastieru ikonu Bohorodičky, ktorá bola namaľovaná v roku 1453 v Carihrade. Táto ikona Matky Pána sa mala stať ochrankyňou zakarpatského národa.

V dôsledku tureckého vpádu bola ikona – nevedno akým spôsobom – prevezená do Ríma, kde sa uchovávala vo vatikánskych múzeách. Ikonu z Ríma do Prahy priviezol protoigumen Polykarp Bulyk OSBM, ale pre rôzne prekážky zo strany českých úradov ju musel ponechať na nejaký čas na Apoštolskej nunciatúre v Prahe. Až po Veľkej noci v roku 1926 bola ikona vďaka úsiliu otca Stepana Rešetyla OSBM prevezená do Užhorodu a následne do Mukačeva. Slávnostné prenesenie starodávnej ikony Božej Matky na Černeču horu sa konalo v Nedeľu všetkých svätých 27. júna 1926 za účasti veľkého množstva Božieho ľudu (viac ako tridsaťtisíc veriacich). Obrad intronizácie ikony vykonal biskup Peter Gebej, ktorý zveril gréckokatolícku Mukačevskú eparchiu pod ochranu Božej Matky. Odvtedy sa stala mukačevskou zástankyňou a Svätomikulášsky baziliánsky monastier na Černečej hore hlavným odpustovým miestom celého Podkarpatska.

V roku 1936 sa igumen mukačevského kláštora otec Polykarp Bulyk OSBM a magister novicov otec Hlib Kinach OSBM rozhodli, že dajú urobiť kópiu ikony. Požiadali maliara Dr. V. Koroliva-Staroho, ktorý kópiu namaľoval.

V roku 1947 prešla Gréckokatolícka cirkev na Zakarpatsku do katakomb a s ňou aj ikona Božej Matky. Pred ikonou sa v ťažkostiach a prenasledovaniach modlili baziliáni za obnovu Cirkvi a svojho rádu.

Ešte v roku 1946 dal igumen mukačevského monastiera umiestniť kópiu ikony do kláštornej cerkvi (kde sa nachádza dodnes) a originál zveril rodičom rehoľného brata Juliana Myhoviča OSBM. Tí ju skrývali dovtedy, kým sa brat Julián nevrátil z väzenia. Po prepustení skrýval brat Julián *čudotvornú* ikonu vo svojom dome v dedinke Bystryj, kde býval.

Zanedlho sa však toto miesto stalo pre ikonu nebezpečné. Brata Juliana začali sledovať a často navštevovať príslušníci NKVD. V snahe zabezpečiť bezpečnejší úkryt otec Antonij Mondyk OSBM a otec Meletij Malynyn OSBM rozhodli, že ikonu dajú do úschovy rodine Lachovičovcov v Mukačeve. Od tej chvíle sa miesto úkrytu ikony a jej existencia stala tajomstvom, ktoré si baziliáni verne medzi sebou odovzdávali z pokolenia na pokolenie: protoigumen A. Mondyk o tom informoval svojho nástupcu otca Pavla Maďaru OSBM.

Začiatkom legalizácie Gréckokatolíckej cirkvi na Zakarpatí v 90. rokoch 20. stor. sa otcovia baziliáni snažili o vrátenie svojho skonfiškovaného starobylého Monastiera sv. Mikuláša v Mukačeve, kde by mohli opäť umiestniť *čudotvornú* ikonu na pôvodné miesto. Keďže to nebolo možné, v roku 1998 sa baziliáni rozhodli, že prenesú *čudotvornú* ikonu do svojho monastiera v Malom Bereznom, zverejnia informácie o jej existencii a vystavia ju na verejnú úctu.

Do roku 2009 bola *čudotvorná* ikona umiestnená v monastieri v Malom Bereznom a každoročne na chrámový sviatok a na všetky mariánskej sviatky bola vystavená na verejnú úctu.

Ako bolo uvedené, 16. júla 2009 bola *čudotvorná* ikona mukačevskej ochrankyne slávnostne prenesená do novopostaveného Monastiera sv. Mikuláša v Mukačeve.